

Rijen

Na sv. Šimona a Judy chodí
panny o půlnoci do kletného
řísta poslouchat odkud přijde
jich souzení, a říkají:

Nevím, nevím, v kterou stranu
já se přesmrtná dostanu:
štěkej, štěkej pes,
kole můj milej dnes!

Někde zase chodí bílost kolem v
plotě nebo stromem, stojícím
na trojím rozhraní a mluví:
Třesu, třesu nepřestanu,
dokud znamení nedostanu:

štěkej, štěkej pes,
kole můj milej dnes!

Babiho řísta, jež hrozná sijden
po sv. Václavě, bývá po málu,
a proto říkají:

Bude abí toho sepla,
jako ho má stará bába.

František Korel.

--- DUŠIČKY ---

Dušičky jsou dnem mrtvých. Již večer před dušičkami vzpomíná se na zesnulé. Rozsvítí se „na dušičky“ lampička s olejem nebo rozkřátým máslem. Modlí se zvláštní modlitby za zemřelé. Lampička hoří celou noc a celý následující den.

Práno „na dušičky“ jde shorošičkni vesničani do kostela. Dávají na mši za zemřelé přiburné. Po bohoslužbě vyhledávají se hroby přiburných a známých. Vzpomíná se na ně modlitbami. Děti pálí na hrobech voskové svíčky jako oběť za duše zemřelých.

Výpravuje se, že v půlnoci dušičkové mají duchové bohoslužby. Jistá sousedka probudila prý se v noci dušičkové. Měsíček svítil. Sousedka myslila, že jí je ráno. Oblékla se a spíčkala do hřbitovní kaple. Kostelíček byl plný, u oltáře byl kněz. Sousedka stýdíc se, že přišla tak pozdě, nechtěla se usadit v lavici. Teprve po chvíli poodvihla oči. Kostel.

byl plný lidí je nenanámych.
Ona kdive šrohliv si herná-
me lidi, někteří jsou je provědo-
mí. Vzpomíná, kde je viděla, v pro-
mí, a hůra je šesta. Lidé ti ji
dávno remíli. V tom stůcha je má-
ná, sousedka její nedávno remíli:
"Kmotřičko," povídá, "co jste to uči-
nila, to je máš duchův. Oni bude po-
mí, duchové vás rořhubou. Otě dām
vám radu, volčte koiřích, nechte jej
rde a sama radši abyste in byla
poryč."

Vše mrtvá nci riva volchla ubohá
hziřich a utíkala domir. Páno naterli
lidi v kapli koiřích rořhubany na
malické kousičky.

Ona dusičky pici se volčtini pici.
vo, dusičky ivani. Pýra to ritná caletka
uroučka, naplněná ushouhanou řepou.

Mnohá hospodyni dčlává dvoji, pro
sebe a rodinu v mouky bělvy, pro
čládku v mouky činnější. Vtip lidi
vímli si i této lakoty. Vypravují se
o pacholku, který chltí selku nevinným
způsobem pokárali, že dčlala dvoji
"dusičky," pival si.

Dusičky věrný,
nejste všechny stejny.
Některý jste bílý,
některý jste černý.

Anna Fyglorá.

Sv. Ondřeje.

14. list.

O půl noci před sv. Ondřejem
děvčata vstávají, jdou klepat
na kurník a křápy:

Kokoutku, kokoutku,
zakokrhkej,
muže-li dostanu,
vidět mi dej.
Slepíčky, vy nechte
kokotání,
neharte, neharte,
mi vdávání.

Prove-li se kokout, má děvče naději,
že se ještě toho rohu vde; orze-li
se slepice, značí to aby holka přišla
na rok ras.

Růžena Mikešová.

„Snížek se nám chumelí,
zima je zimická.“

Pučálka-Doderky

Když dopřelo se,
slavila se pučálka.
Upekla se brácha, omastila,
posypala se cukrem
a perníkem. Děvčata
abstanovala si všechno se-
ma jedno stěví stělo
masto, jení cukru aldo.
O bráchu bráchu neby
velo rle. Hláš byli od
stěvát porvání. Uživil
se kolovrátkár v hde
je kolovrátek, tam ne-
ni k lauri stěleho.
V přítomné době, kdy
společně přístky +
přestaly, slavi se
někde mstou hostinou
ukončení strom, říká
se tomu „doderky.“

M. Beckynová.

ZIMA

3 zimou počíná odpočinek většiny přírody. Celá příroda chystá se k zimnímu spánku, aby mohla z jara zase vydati svoji sílu. Nastávají tuhé mrazy a velké vánice. Na podzim spatřujeme první sníh a z jara vidíme v ní velké stěrkiny ba i kusy atakmanů. Víme, že to způsobí mraz. Když nerozumíme hospodství nechtě přes noc v hnuší neb jiném předmětu vodou, ráno zle své nepatřivosti, když spatříme hnuše mrazem zastihly. Z toho vidíme mraz různými květy, které by zřejmě mraz tak nenamaloval. Někde mají podobu lupenů, někde tvar květů neb jiné. Zpívají ptactvo odletuje a kteří zde zstanou, zle své hnutí. Malý chocholoušek snímání poskakuje hledaje si potravu. Smělý malý medví se tak lehce odbyt. Puklák zrovna se slépice do korytky a přichytuje se. Někde mají školáci udílání kumštů. Každý den dají tam nějaké drobtý a uborí ptáčkovi přiletají se nasytit čím co tam jest poskytnuto. Vánoce přiletí se k obydlí ledáčkům a snímání krakojů prouží o nějakou potravu. Skotijer zrovna se někde u kominu a přespí tak zimou. Teprve

na jaře, když slunečno teplejší svítí probouzí
se z zimního spánku. Vánoce navijí sníh
na naše vršky vysoké. Stromy s hřebíky se
ze k zemi postí tichou sněhem a větrem
silný sráž se zhlaví. Když se zasnívá
do pole spatřujeme jako bílý háv pokrývají
svůj kraj. Děti se nejvíce probouzí sněhováním.
Někdy se oděbají tělo, pak hlavu, ruce, oči,
nejaký starý hruš a hlavu a jeť jest hrozná.
Tak přivolitávají své sourozence podívat se
na své dílo. Tancují kolem svého a zpívá-
jí. I staré výměníky přicházejí se podívat
na dílo svých vnoučat. Rybníky a potoky
jsou plny ledů. Po ledové křižbě lidé se
na bruslích a klouzájí se po hladkých
klouzačkách. Některý chytí své sráčky a
použijí s vrškou dolů. Jsou teple obléčení na
hlavě teplou čepici na rukou rukavice, tak,
že jsou velmi zima. Když jest teplejší a sněh
povoluje tu vidíme na stromech velké
ledové rannouchy. Těch větších vánočních
koleček se těší co více ženíšek navštívit. Hlavní
dílo se těší na velké stromy. Malá
kolečka se těší na panenku, kterou je
maminka slíbila. Když bude hodina, že je
ženíšek navštívit. Koch se také těší na
houspůdku ková, neb na vánoční stromek.
O stromě více se děbají různé povídky a když
je slýsat s váni zvonu, jde se na přiblížení.
Chudí lidé nemajíce co dělati chodí do
lesů na suché větvi, aby nemarali teplo
zima. Koví také kováři při blahobu
rolníků jsou zří do bílých polí. Hlavní

nišáci trnají se už k lidských obydlím.
 Hlad pohlcává je v rozpuštěný spánek. Přijímá
 hořniny jede hnoří, kterých nenachází; až se
 ve světelné v teplejších kámen lidé neprochá-
 vají jak vlnou mraza strípe. Práchečka
 sedí v kámen, dítka kolem ní pralouchají-
 se pohledky. Jsem krátké dny a dlouhé večery.
 Za dlouhých večerů dno se pění. Při dnu
 vypravují se různé pohádky a pověsti.

Někdy se vypravují o různých v obci
 ano i poukazuje se na vyhládky. Když
 se dojde pění slavi se dodává na kterou
 se každý těší. Dne 2. února odhází se
 svícení voskij, voskových svíček nebo-li hořeni-
 cík. Každý člověk s toužebností odhází jaro.

M. Průbiková.

ANT. KUNZ:

SV. MIKULÁŠ.

 Svätý Mikuláš je patronem detí. Ty
chcete mať z tých svätých najradši
ten najbezpečnejší hlasiť na nejaký
den pred sv. Mikulášom skotnouť.
Keď dobre, že sv. Mikuláš dobre odmi-
nuje a ale tresta.

Keď nás domod chodí Mikuláš dobre po
domoch. Nechodí so sebou sám. Nebyťnými
prírodnými jsou mu anděl a čert.
Čert s dlouhým jazykem červeným a
řetěrem a metlou; anděl nosívá v
hošticu dárky.

Jak se mi líbilo, když jako malý
hoch zastlchl jsem večer před sv. Miku-
lášem na dveřích prarodit. Mimovolně
sejaly se mi ruce a já odříkával
modlitbičku, které mě rodička moje na-
učila. Mikuláš oznámiv prarodit
svůj příchod všel s přírodci do světnice.
Čert vrátil, řinčel řetěrem - sáber kypil
pěkný "hřmot". Lepše bylo "svatým" na-
pomenut ulicht. Mikuláš měl na
hlavě vysokou čepici biskupskou; dlouhé
ousy bílé (mírně) sahaly mu po pás,
a ruce měl "biskupskou" berlu. Mikuláš
křákal se radostí, jak chovají se děti,
ada-li rády se modlí a učí se a p.
Když vyprávěla ve prospěch nás, udě-
lil "svatý" nějaký ten přích nebo jablko
čho slibů, že ostatní dárky přinese až
v noci a rodil, abychom neproměnili

děti talíře a punčochy na okna —
 Rodiče obyčejně děti ani přáli nechvá-
 lili ani nehanili, tak mluvil Mikuláš i
 přiložitost pohroziti čertem, toho
 jen pro všechny případy nechá v ho-
 mině. To si odcházel čert všem „bratři“
 navícel.

Řekne na vesnici nespokojují se jed-
 nim Mikulášem; tam chodívá často
 pět, šest i víc Mikulášů pohromadě.
 Je na bludni, že na tolik svatých
 jeden čert byl by, jako čert málo,
 proto byvá čertů třeba celý tucet. I
 Mikuláši chodívá ještě „hora“ (chasník
 přehozený plachtou dvá v uhon dva
 sloupky nahrazující mu nohy „přední“)
 smet, hrachovác a. j.

I tolika čertů jde všem strach a
 hrůza. A skutečně mnohá děvištra
 proměje strachu dosti; jest mnohý čert
 nemilosrdný a mšeští melly křezové.
 Řekne dávají Mikulášovi otázky k
 odpovídání. Jest to tak zvaný
 „Mikulášský otčenáš“.

Žní:

Mistře, nad mistra vyučují,
 a po školách vyučují, pověz
 mi co je to jeden?

Mikuláš odpovídá:

Jeden jest Bůh nad námi
 jenž přebývá mezi námi.

Potom ptá se Mikuláše čím že

apriobem, co je dvě, tři a t.d.

Mikuláš odpovídá:

Doi desky Mojžíšovy.

Tri patriarchové.

Čtyři evangelistové.

Šest ran Ježíšových.

Šest stoupců kamených.

Člun Galilejské postavených.

Šedn darů ducha svatého.

Osmero blahoslavenství.

Devět křížů andělských.

Deset boích přikázání.

Jedenáct panen samorodovaných.

Dvanáct apoštolů svatých pro
světí rozestahých.

Mnohému filutovi Mikuláši však není
tento „svatý“ stěnaš příliš pro chuti
a tak přecasto naslechneme z úst ka-
kového „modernizovaného“ Mikuláše
i tento „stěnaš nesvatý“.

Jedno kolečko n trahare

Dvě kolečka n padla.

Tri nohy n rendlika.

Čtyři kola n voz.

Šest prstů n ruky

Šest dlouhůt v kole

Šedn dní do týdenka a t.d.

Jen mládež nejdrobnější věří ještě, že
Mikuláš přišel k nám s nebe. Odrostlej-
ší mládež už na tu jeho „svatost“
málo dá. A nebohy svatý nejednou
vysá vitán písničkou prany hlubky

na posměch um složenou:
 Mikuláš strčil plášt
 Mikuláška rukou
 hnali vše do jalovce
 byli oba smutni.

Alois Pelcman

St. Lucie.

~ 13. prosince. ~

Včera před sv. Lucii chodí po domech „Lucka.“ Byla to dříve (výjimkou mužskýho zřízení při stágení) bílé obléčení. Obličej má přechýlený vzámem, přes obličej má bílou plinu. V jedné ruce drží košík se smetlinou nebo s bramborami, v druhé vajíčka. Když vejde do sednice, zaklepe vajíčkem na dveře. V sednici klepe Lucka domácí přes ruce vajíčkem, dokud se přisadavalo a nebo kde náhodou ještě předem, prohlédne Lucka přívěs.

M. Lepová

Sv. Tomáše.

Více před sv. Tomášem ustříhne
 si děvče tři stejné papírky,
 na dvoje napíše křestní jména
 hochů, o které se nejvíce
 zajímá, třetí nechá prázdný.
 Listky potom sbalí a dá před
 spaním pod podušku. Ráno
 sáhne. Děvče pod podušku
 a vytáhne jeden listek.
 Vytáhne-li cedulku s
 jménem, bude se tak
 jmenovat její muž, vytáhne-li
 listek prázdný, dostane
 muže a jiný jménem.

Z. Petáliková.

Štědrý večer.

Haj, ty štědrý večere,
ky tajemný svátku,
co že komu milejšo
neseš na památku ? ..

Šrben.

Válebný význam štědrého večera nastává hned s raným soumrakem. Domáci všimnou si dobře, kdo přijde ráno první do domu; je-li to mužský, budou mít u hruvbyčky, je-li to ženská, jistě víčky. O dobytek starají se hospodáři v ten den vůbec pečlivě. Hned ráno před dojením dají každé housce kase, nebo chleba, větvičku routy a tři ječné klasy a takový jsou zdraví po celý rok. Přání aby byli bujni kováři, hospodáři z rána do chrupu, hladoucí na uhlí síru a kovu břemnou. Domáci dcerka, nebo hospodyně, jdouce ráno sypat drůbež, míchá ode všeho obilí, hteří se no statku seji po přehřsti, se slovy: "Míchám, míchám samé vejce." Imeš to do se slepicím aby hodně nesly.

Kohout, husák a hačír dostanou
čísneku aby si měli úspěšně ke
svým dřevům. Za vystřelí po
způsobu ohněm na dříví, aby byl
vstráznutý. Hospodář nahý z rána
prozouje také ptáky, je-li klidno
a jsou-li větvičky obaleny jiným
růžka ze se viodi hojně ovoce.
V domě mají hospodyně zatím
plné ruce práce mnoho staro-
sti, do ženským prací v domě,
k nimu soustředěna je všechno
péle a pozornost ženských co je jich
v domě. Hospodyně, když udele vá-
nočky vybíhá do zahrady a utírá
si ruce těstem ramazani o stro-
my, aby se viodilo hojně ovoce.
Pomalu snaží se soumrak nad,
hrádkou a opoždily chodce chvo-
ta pod svou stíchu. Tak v do-
mě jsou již všechny shromážděny
ve světnici. Děti se jistě uzbíhnou
na zahradu a svou stromy k věci-
m. Jakmile se vrátí oznamují, že
již hvězdíčka vyšla, že se můžou
sedat k večeru. Ale hospodyně mu-
sí mít vřa na stole, nemu vstati
od stolu, aby ji slepice nezaměšly.
Konečně hospodyně ohlašuje, že je
večeře hotova. Kř sednou ke sto-
lu, stoupají levou nohou na se-
hýčku na reme ležící, aby je ne-
bolely nohy. Děti o večeru rozvíjejí
si stříčky a která z nich nejdrívě

shosne, ten nejdříve umře. Když
 domácí povírali vzpomínají ta-
 ké na své dobrodružství a přívody.
 Děvčeka nese na dvířka kousků
 štedrovky, půl jablko, půl vřechu
 a metá tuto výsluhu do studny
 se slovy: "Štedničko, štedničko, mau-
 ti štedničko večer, aby nám dobrou
 vodu dávalo." Do vřechu nebo
 na vitu hání se hrst mouky, aby
 Meluzína měla z čeho vařit svým
 dětem housičku. Rybí kosti hání se
 z části do ohně, ale obvykle naho-
 pavají je na roškadě pod stromy,
 aby byly irovné. Drobtý i rbytky
 po stole rozházení i s hostmi ry-
 bami roškadovají se rovně na ro-
 škadě, a na jáře vyhate z nich
 imbaba, proti prostníkům. Děti, nebyly-
 li před věcí v sadi ovozovat, vy-
 bívají sem nyní třesou stromy a
 volají: "Štromečku vstavěj, ovoce
 dává je štedný den."

Ve světlici i mimo ni provozují
 se po věci hadovství a věstění
 nejvícejšího druhu. Starci, mladí
 vyvíjejí, budouli přísti rok rivi.
 Kdo rozkroji jablko na půl, spatří
 místo hvězdy hvěz, nedocho se
 přístích vānos. Kdo si dá pod
 škvářku vřechovou spátku soli a
 sůl se do rána rozplyne země do

roho. Svobodni hladou pod tři
 nádoby prsten, peníz a uzlicích.
 Kdo si prst vytaáhne prsten,
 bude si žemiti, kdo peníz, zlo-
 hatne, kdo uzlicích vydo se no-
 cestu. Kdo se celý den postil,
 jde po věcvi na posledný pro-
 dle přimotu nebo zvuku, jaký u-
 slyší, hádají, co ho čeká: sbijí
 pichem vši mu smrt, hrdba
 svatbu a p. Totéž lze vykouma-
 ti, díváme-li se tou dobou do tma-
 vé pce, jenže tam mívá různé
 zvuky i zvuky zjevují se znamení,
 spítráme-li mrtvolu, zemře někdo
 z rodiny, ukáže se phen, vyhoří
 dům a pod. Thouko, kdo toho přiznají
 děje se takto. Přinosem velikou mísu
 naplněnou vodou, sem pouští se
 škorápec horící svíčku, či světlo ný-
 dřive shasne, ten nýdřive zemře.
 Četné jsou také prostředky, který-
 mi hospodari snaží se dovésti, jak
 co se mu urodí. Vezme na p. níž
 přiváže k němu s jedné strany
 housky vánočky, s druhé housky
 chleba a zlobodne níž do stropu.
 Vratí se na Boží Hod z velké, podí-
 vá se na které stráně níž zarezavěl,
 stalo-li se to u chleba, urodí se
 žito - u vánočky, zvede se přimě-
 ce. Budeli suchý nebo mokvý rok,

a tom přesvědčuje se hospodář takto.
 Sloupe s cibule dvojnásť lupenů
 postaví je řádou a dá na každý
 špetku soli. Každý lupen přídá-
 vájí jeden měsíc v roce: na kte-
 rém se sůl do roína rozpustí, v
 tom měsíci bude mnoho deště, kde
 rústane, v tom bude sucho.

Mysl děvčat obírací na je k vícem di-
 ležitým. Na jediné pňoušce vřstně nezú-
 stane nádobí z hádajících, a tak mo-
 jí zvláště je-li jich v domě svobodných
 několik, aby více co sůskati a kutiti.
 Jednou si na zem a hory stráví
 nohou přes hlavu, obrátí se spřichou
 ven, vdají se když prátou násta-
 nou domo. U ohnístí slévají slovo,
 a hádají z podoby ulité co je ceho.
 U plotny postaví po jménu svých
 ženichů, také z vařených hnedlí-
 čků. Děvče udělá tři stejné hnedlí-
 čky a do každého dá listek s jmé-
 nem muže na kterého myslí. kte-
 rý hnedlíček při vaření vyjde více se
 vnese do výše, ten děvče lápane a mu-
 že, jehož jméno je tu skryto, dostane.
 Když vytrhnou z dosahu několik stébel
 a potom je prástěji z ruky se slovy:
 "Přebíráám ženichy, mládence, vdovce,
 "at přijde, kdo chce; na kterého z těch-
 to zbudé je poslední stéblo takové ho-
 muže dostanou. Která má více napá-
 dních, sloupne pňozorně jiblo, aby

se jí slupka neroztrhla, hodi jí
přes hlavu a písmenem, jako se p
ní utvoří, bude začínati jmeno
pravého jejího vyvolence. Dívčata
vybíhají ke kuchtíkům, vhojí tam
rybí kosti a pak rabouchají no
dvě. Ozve-li se jim slepička vdají
se za mládence, ozve-li se
pohout vdají se za vdovce. Také
třesou plotem rihopice: "Třesu,
třesu, třes, ať se ozve pes kde můj
milý dnes." Z které strany nepřítel
rastěhá pes, odtamtud přijde jejich
nastavující. Je-li to na blízku pšovda-
jí se v dědině, je-li to daleko vyvoda-
jí se přes pole. Tak v rabavě a zhou-
sení nejisté budoucnosti uplyne u-
těšený večer a najednou promlu-
ví do tajemného tichého nočního
vážně, hluboký souzvuk zvonů s
výšky hostelů. Za hodnou chvíli
zvoní po druhé a snad i po tře-
ti. Za hostelům ozve se prastyřský
roh, ohlásí hodinu dvo náctou.
Rued po té spustí na kuchtě vor-
hany plným, mohutným akordem
a rozšamtlavě zní již celý chrámek
radostnou písní: "Vnarodil se Kristus
pán - veselme se."

Josef Ach.

Boží Hod vánoční.

Stará přijde hospodář z hoste-
la, posílá-li nejprve chlebem
obložený mls, který od večera
vis, u stropu. Dle toho, na
které straně mls přeravěl fuo-
rokaje irodu se neirodu té
které plodiny. Přeravěl-li mls
na straně obložené chlebem
řitným, neurodi se řito a
naopak. Přeravěl-li (na obou
stranách) vůbec, urodi se řito
i pšenice. Přeravěl-li na obou
stranách, bude novre - bude
bida o chléb.

Kdo drží na boží hod v hoste-
le rozkvetlou větvici višňovou,
prosvi, která z řen v hostele
jsoucích čaruje. Čarodějnice jsou
totiž obráceni k pláči nástý, koho
nemá v nose ratoletti višňové,
nevidí jich.

M. Suchockýlová.

a dvěma stojím,
 Boha se bojím;
 pes na mě vrčí,
 že mi pančanta
 nebo pančata
 kus hongsky do kapsy
 strčí:
 ať je někdo rich tvrdá,
 však ona se předeje sdroupá.

KOLEDA.

Na poledu stávají děvčata velmi
 ráhy. Vyleští mužským boty a uscho-
 vají je. Chasníci musí si boty vyplá-
 tít. Holikrát nechce se jim platit, ale
 holky radovna bot nedají. Zvoní se
 do postela, chasa je pořád ještě bosá.
 Co rbývá, věmít? Což jiného, než
 boty vyplátit!

134
Děti chodí po domech a holeduží;
zpívají při tom říkaní, holedy, "na čes
dostává se jim dárkův.

Neprošířenijsí holedy jsou:

Holeda, holeda, Stápane,
co to nesíš ve páně?

Nesu, nesu holedu;

upad jsem s ní na ledu,
posí se na mě pčítali,
holedu mi snědli.

Já sem malý holedniček,
přišel sem si pro troniček;
troniček mi dejte,
jen se mi nesmíte.

Troniček mi dají,
přeci se mi smátí.

Holeda, holeda, v rožna ven,
dej vám Pánbu dobrý den,
Pánmáma rabila. Šepičku,
nebylo v ní pupičku,
pantáta se rozlobil,
dal pánmámě lubičku.

V městě Betlémě
leží na sně

Ježíšek
nemá žádný koříšek.
Já du Sněška je vám,
povediti vám,

že je holeda;
kdo pak mně co dá,
ráda ulitím.

Kdo mně nedá nic
ten je nedvořec.

Ja se na něj ramračím,
jako medvěda rabnuším,
pudnu vod něj prýš.

Tam v tom svatym domě
andělé spívají,
panence obarví
dítě holibají.

Holibej, holibej,
holibej elou nos,
a svatý Štěpáne,
přispěj nám na pomoc.

Pudeme tam, pudeme
dolem pod dvorem,
najdeme tam píma
von sedí na stolem.

O ty vrácný pane,
vydej nám svou pani,
aby jest nám dala
ty štedrý koledy.

Dala jest nám dala
pro červeným jabce,
které jest vyhraněho
inora měsíce.

Dávej, pani, dávej,
bys dycky dávala
a se svým mranělem
v nebi přebývala.

Koledníci čekají, když se jim
dostato koledy pohraňují:
Koledníci, přistrpěte,

sjeto prani děkujte
za její dary,
jeť jest nám dala holedy.
Zaplat vám to Kristus Pán,
naposledy svatý Jan.
Sest koni vraví — kočárkovanější,
s mladou prani, s mladým piánem,
zaplat Pámbu, s piánem Bohem.

Na té svatý hoře
kostelíček stojí;
za tím kostelíčkem
dvíře mramorový,
a za těma dvířma
tři panenky stály.
Leptýme se jich,
jak se jmenovaly.
První se jmenovala
svatá Máří Majdalena,
druhá se jmenovala
svatá Katerína.
A třetí se jmenovala
v celým světě máti
vona nám páchla
všem holedy děti.

Holedníci, a půl noci,
co hledíte u dvora?
Štědrého večera.
Paní máma nejní doma
a prantáta nic nedá.
Škoč, sero, na předu,
poděj jim tu holedu.
To koláči širokým
a pro groši velikým.
Na jednom je drozdek,

na druhým je trojka,
 jásli stádo pastýřové,
 jásli baši a kůňka.
 Přilehl k nim anděl,
 všechno jim pověděl,
 že se Pán Kristus narodil,
 aby každý věděl.
 Jeden vzal troubu
 zaproubil Bohu.
 Aleluja, aleluja,
 chvála pánu Bohu!

Postýněla se plouže po ledu,
 dyť, panimámo, holedu.
 Šťe malou, ne velkou,
 co jen čtyři holedníci unesou.
 Berana, jehliši
 holouta, slepici,
 hodný holáček, co se soujra
 po lopatě do peci.

Koleda, koleda poknem ven,
 piška pěří a háje ven.
 Tani ji chytají.
 Já ji chytat nebudu,
 já bych uměchal koledu

Já du do komory s láčkem
 mám tam holáček s máčkem.
 Dyť, paní, holáček,
 ať mi možná nepláče.

Dej Bůh štěstí tomu domu
 my zpíváme Těmu Bohu,
 malýmu dítětku
 Kristu Jezulátku.

Ton rodáva chléb, řemličky
jabka, hrušky i voříšky;
za naše pživání
a holedování
za naše přechování
dítě maličký.

Pochválen buď Jisus Kristus
bratře Konštriji.
Ona na věky buď pochválen
bratře Matiji.

Já do Betléma přišim
co se tam stalo, nevím,
prosím tebe, vrať se se mnou
nic si povím.

Kať proš dneska, přišli
pláho Betléma,
velká jasnost po pít noci,
jak ve dne bylo.

Šudického hlás glyčli,
do Betléma přišli,
že se Tam Kristus narodil,
pravdu přivítli.

Matička za šudického
syna objímá,
pláčoucího šudického
jeho přibřežvá.

Josef kolibá starý
za němlovnicko malý;
však a osel pabrívají
jeho přímý.

Dřívejšího poleda, kterou často
zpívají řetovně dospělí velicejiše
a holede do přibýtku známých jest:

Didku, vem na bábu šitku,
podbej ji ráda,
vona bude ráda,
podbej ji hoříšek,
vona ti dá voříšek.

Druhdy dospělá děvčata holedovala
v hospodě shasníkům. Holedy by-
valy řetovně; uvádělo se u nich
jméno shasníkovy a měly v je-
ho milé. Shasníci dávali holední-
cím holedy, peníze, za které si
děvčata udělala malou hostinu.
Zachovala se již jen tato holeda
dospělých:

Hoříšek, vaší milá,
za přibýš stěvičky má;
mezi sebou ji máme,
přibýš ji zpíváme,
holedy řádáme.

Na holedu prouštívá se hořím,
aby nedostali chrípět.

F. Dykastová

Sylvestra.

Shodek sv. Sylvestra nahončuje rok občanský.
Tého dne hradí se odpoledne v hostele
pobožnost na poděkování za darů v roce minulém.
Večer pak schromažďují se muži v hostincích,
aby si pohovořili o radostech i starostech v
starém roce, aby siviteli o plnoci
rok nový, v který skládají nové
naděje — nový život.

"Šťastný Nový Rok"!

M. Brabcová.

ČLOVĚK.

Jeho:

NAROZENÍ
ŽIVOT
SMRT.

- Člověk - dítě. -

Když je dítěti jeden rok
dává mu matka věci: plinu,
peníze a modlitby. Když vezme
nyní do ruky plinu, říká se,
že brzy zemře; když vezme peníze,
že bude lakomý, a když vezme
modlitby, že bude štít Boha.
Které dítě má z nového
plátva košilku, bude hodně
bhat. Když má košilku ze
starého plátva, málo šatů roz-
bítá. Když ještě není dítěti
jeden rok, nemá se nechat amo-
knout nebo, že dostane pušky.
Když bere dítěti první roušek
na hrůšší dásni, říká se, že
si kopá prob.

Františka Rybářková.

SVATBA.

Na starých časech vždy před svatbou scházeli se děvčata a hoši k volí věničce. Nevěsta byla zproštěna všech domácích povinností, byla dána pod poručenství tlampače a starosvaty. Nevěsta pásala fábory na krásný prst, rozmaziny družkovi a tlampačovi, mladší družička měla na starosti věničky pro nevěstu, starší pro ženicha, ostatní družičky každá svému mládeci a ostatní rozmaziny měly se uvázat proučky s mašlenou pro hosty, ba i koněm, co měl nevěsta vést, chystala se rozmazina a fábory na pokrvení plav a náčiní. Nevěstu obklopoval družba a ženich, musel si hledět starší družice. Všem bylo dovoleno být vešlymi dováčet, zpívat, dělat vtipy, šlo se ovšem jen na tlampači porádávalo, ten nevěsta a ženich, nesměli v její radost příliš uhasovat. Když pak mladší a starší družičky začali vř šatbami věničky, tu počali všechny zpívat. Při ustavičném zpěvu a šertování uvázali se tytili upletti, děvčata vstaly od stolu popadly se za ruce a točice se kole zpívaly. Pak se přimíslelo na stůl jídlo a pítí. Sflátnouci seděli vedle družice, ženich uprostřed starší družičky a starosvaty nevěsta uprostřed družby a mladší družičky též ji dávali jídlo sama krájela a předkládala, jakož starší družice i ženichovi. Nakonec když se všechny mísi odhlídli se stolu, přinesl tlampač tři mísi s ořechy, které od něho podány. První byla přímice, kterou jí podával s přímou aby „modná“ byla; v druhé bylo trochu popule s jarem smíchavého

který nevěsta musela vybít, a se cítila
 tyčlivostí, a třetí mša byla tajně celá pokry-
 tá. Nevěsta, ovšem musela být svědabí, ku-
 la přijmout mšu a nedívat se do ní, ale
 která pak by to vydržela. Když ji řádový
 upokořoval, sňhemka, ochryla ruku
 bílek a saku jím mša přikryta byla, a
 pro vrabce tam ukrytý vyřítel do strogu.
 Nevěsta dostala ponaučení od starosvaty,
 že ševich by raději zemřel, než aby neshov-
 mal, so před ní ukryto a když pod rou-
 šku uhlídnou, uchytl přece mš. Pozdě
 do mši byla mládež pro bromadu, neboť
 se po jídle tancila. Na druhý den zase
 a ráno měla být svatba. Zemicha provedli
 murekanti pro nevěstu. Když si zemich-
 vester v komoře vyhledal, kde plakat muse-
 la, předstoupil před rodiče, tlampač říkal
 místo nich do dlouhou mš, poděkování po
 ra vyzhování a prosbu o požehnání. Když
 dostali snoubenci požehnání, vzal, druhou
 nevěstu pod jednu prázi, mladší, druhíška
 pod druhou, zemich vzal starší, druhíček.
 mškové připojili se k starosvatce, druhí
 k mladěncům, a tak jára po járem jen
 tlampač v šle všech sám a sám. Vykoupili
 se stavení prance se k vorům a psá-
 rům, které na ně čekaly. Druvice točili
 sáthami spivati, a chlapi jim přisvato-
 vali. Když se svatebníci k hostela vrátiti
 byl již stl pohřyt jídlí. Vše všech se-
 bě zemich vedle nevěsty. Po jídle dávaly
 nevěstě dary. Mladěncům zase, když
 přinesli na mšách vodu a bílé ruličky
 jež sdevcátím podávali, by si více umyly
 hodila každou druhíček přívě. Hádka se

dat pahanbit, proto se teskla ve vodi jev
stíbror; to zase druhého dne propili a protanco-
vali. Když se jí dost vytancovali všichni a
nevěsta sestra dechu popadat mohla, nebsti
s ní musel každinky tancovat, svedly ji š-
ny do druhé světnice a daly ji na hlavu rúpu.
Druhého dne sešly se před posledním šený k, ubli-
zení stoli, tak se taková vatba trvala osm
dni. Vili věnčků před svatbou, svatba, přis-
telství, obět u nevěsty, druhý u ženicha, propije-
ní věnčků a tak pomalu vyprávělat se týden.

Františka Pavlovská.

≡ Smrt a pohřeb. ≡

Když všechny lihy, všechno ~~rády~~ na-
řekávání a nářekování nepomáhá.
"Proti smrti není líhu" a smrti se
nevychoupeš!" Když nemocný i přibuzní je-
ho poroují, že ta, milá škorou "ná-
řeknat ani nářekat se nedá, ba když ani
skutečný doktor, pro kterého, když je hodně
ale, konečně přece pošlou, nam rady, posílá
si pro velblouda by šel k nemocnému
s "pánem Bohem."

Nemocný pracující k smrti sendá se s postele
a dá se na slámu. Činí se tak a pověry,
že v přimách nashodou mohlo by být přis-
lepci a to pry přisobi smrt takou;
člověk nemůže skouat.

Umírající, obušší "se branníčkou. Při tom se říká: „Přijmaš-li toto světlo, které jsi přijal na křtu svatém!" "Jedi nemocný ještě při vědomí říká: „Přijmaš." "To se opakuje třikrát. Zemřeli hospodář, oznamuje se smrt jeho dobytka. Lid náš věří, že i dobytek truchlí a kdyby se mu smrt oznamovala, těšnil by celý rok, ba mohl by i "přijít pyže." Kdosi obrací se vrtím nohami, by odesla se stavění teshnost.

U umrdličto nemia se nic zleho mluvit neboť slyší po smrti ještě tak dlouho dokud se nepřenesl přes práh. Rakev vynáší se "nohama" "napřed." Hdyž převaší se přes práh se světlice i v síni, tiskne se on třikrát rakev. Zemřeli dítě nesou je mláďencei bu krobem: před křtem jde mláďence nesoucí věnečky, po stranách mláďence jdou dvě dřívíčky. Zemřeli mláďence nesou ho bu krobem dřívíčky. Dřívíčky mají černé šaty a na hlavách věnečky. Věneček před křtem nese takter a po stranách jdou dva mláďenci. Mládci nosí muží šum šumy. Potká-li pohřeb šum, že nejdříve šum ne vsi šuma, potká-li muží bude nejdříve šum následkem muží. Po pohřbu býva mlať hostina pro přibuzné. Umrlci tak dlouho na hřbitově hlídá, pokud není pohřben živý člověk.

O. Kroupová.

LÉKAŘSTVÍ

našeho lidu.

Nestorvice na pstru

Nestorvice na pstru parichniarova se:

- 1) Stoji, stojí hriška svatá, pri li hriše
cirkev svatá, pri li cirkev svatá prava
Barbora, aby ta nestorvice vnuhla ne
mela. Jsi-li n lesa, jdi do lesa, jsi-li
n vchir, jdi do vchir, na touhy, na
machi pralouhy, nenarvat se do smrti.
- 2) Ke jmurá pte i signa i duchov svatých
Stoji, stojí priatelnice, na ni stojí nesto-
vice. Odstup nestorvice od priatelnice jdi
odstupuje sluch od ušnice Nestorvice,
jsi-li n vetra, jdi do vetra Nestorvice,
jsi-li n rudi, jdi do rudi Nestorvice n
prachar, jdi do prachar. Jsi-li n pcha
jdi do pcha, aby te ľento slova do
oci nedostal. Ke jmurá pte i signa
i duchov svatých! Potom na modli se
parichniarovi ľubívať h deťi hriškov sa
detským, h so Barbora sa h svatosti
plátnu pčinná sa pčinná.

Termina, bika nestorvice, odvrát se od tej
to priatelnice. Jdi radsi do lesa, pou tam
ni sluchnice. V jednej se imigrej, v druhej
se ulovej a v tretej pristávej. Jdi potom na
stopomahy. Bika pte, Bika sign a Bika
duch svatých.

Ukáž.

Ukážuť si ukážuť miňa hrdý, tak
vš kluch ani na to nemine, ani nemí
toho si vidom. Ukážu se pčinná. Tužno
jest prachadlo. "Houhal na mi, div mi ne
vrhl."

Jedem soused tvrdil mi, že máta učela učiti²
lahových slověch. „Dyť má máta koutba, máta.
ta se mi hrad, „pelen“ - a ple a ple.“ J. dobytč
ten slověch jít vřel. Dobře je ukraňstvivim slo.
věch říci do psi, že ukraňstvivim, jistom se máci
pobude. Je-li dobytč ukraňstvivim, máta vyja
tost předem, bijm bylo ukraňstvivim. Máta to
však tak snadno. Vě-li se, kdo ukraňstvivim, řekne
se má s hradem máci. Má-li se, (hrad)
učiti², máta učiti ode všech lidí, kteří do
bytč videti, pro hradem (do máci) hradě.
Však ději se má řekne učiti si jím ukraňstvivim
dobytč se podbuvuje. Také podbuvuje v
bychem. Bylo-li dobytč ukraňstvivim ven
ku, máci chleiv, vyjede se ven a řekne, má

„Korchárejte se, puchry,
jáho se korchárejte na máci oblahy.“
jímá formu máci máci máci máci.

„Tato povídka máci devateru puchry. Já
máci škvi od máci puchry. Máci devateru máci
puchry, od puchry se sedmá, od sedmá se máci
ať ode máci se jedmá.“

Formulka tato opakuje se třikrát.
Máci učiti do máci, máci, aby máci máci.

Žába:

Žába máci máci máci máci máci. Žába
máci máci máci máci máci.

Žába, máci, máci, máci, máci se máci, máci se
studenice, se studenice do máci. Máci máci
se máci máci máci. Formu máci máci máci
máci máci máci, máci máci, máci máci máci máci.

Štíle.

Česť má na násce postliva se vodou, pro
tous se vedutivavá:

Štíle - štílice,
protivej pravence
protivj dejte!

Já vás varivavám
na hory, na dolj, na lesy.
Tam je jednov študiantka,
v tej se hanejšete - on na věky.
Voda s ovsem vlije se do hostěte.

Prostírání.

Štátek Jan šel přes hory, protkal protvívko
Tam jdeš? Jan do toho a x do toho
tela. Do tam budeš dělat? Teby telu
hosti lámat a krev rucet. Ty do ja
ho tela nechod, jdi do lesa dříví s
kat, dřeva dělat a mectv telu, k
men lámat. Tě tomu má dopomá
nej Bich otce, Bich syn a Bich du
svatj."

Šky.

Šky nebo křivky mivaji často děti,
tělč nabeččeli bráško.

Šky varivavaji se:

Šky, měky, a čelo jste se plověly
Z šetrn, a jídla, a pití, a poudivní
Vdchajte od srdčička,
od pípčička, od pívčička.
jako se rochčáni
šunčička od mšíčka.

Th tomu mi dopomínávej Bůh stee,
Bůh syn i Bůh duch svatý. To opva-
luje se trěchát.

Riře:

Riře bílá, riře červená, riře modrá,
loží se tak do myšle vší složil. Jdi
radši na louky, na meše padošky,
plav tam květiny. Tomu mi dopomíná-
vej a. t. d.

Lisej:

Proti liseji velmi dobře jsou utlučené, na-
bí šončápy "(mishy šheble) rozetřené v
novém mase. Také dobře je "rosov"
s olivou protírat lisej před vychodem
slunce.

Lisej nakrává se.

Lisej, lisej divoký,
někdy se zívá.

U pátých lidí maso jedí,
tak voní té taký šedí.

Bradavice:

Bradavice jsou dost hojné a časté,
proto také hojné je prostřední,
lterijni lid od nich si pomáhá.
Bradavice protírají se vodou, lterci
po desti přistala na brannech.
Thedy (přistala) vynechá se pře, pro-
trou se bradavice trěchát pomětem.
Korvize se cibule na štvečky. Thaz-
dou štvečky volat potrou se

bradavice. Po ti thanou niti svān²
se švethy tak, aby tvorily celek a ro-
pou se pod plap. Tedy cibule sho-
je, bradavice sejdu. Z smeteného ho-
se vyjmou se tři nejmenější melly
thardou a těchto melch přichne se tři
do bradavice. Tři tom se říká: „Ve
jmená ducha svatého i syna i otce
Melly se spáti.“

Bradavice navrhají se:

Plam se té nemenné stvoření;
jsi-li vol Boha stvoření?
Nejsi-li stvoření, nevst.
jako nevstě hameni
od syna borito, navrhání.

Formulka tato přibírá se opaku
pohledu přichne se do bradavice
vraním perim.

Triní medutry.

Na první prvo se jiliva a to tak, aby
se ten, kdo má první prvo ulehl.
Na „hamen“ dobrý jest ustrouhání
„hamen“ hromotý Thouthy vytírání
podolhem. Vše navrhová se tím
přírobně a tože navrhování formu
li jako nádu host, „dvozt, nevst
navrhání a. t. d.“ Tedy, mgi (vol) stou-
tenku, divá-li se do přehrátky m-
sta přehrádky ji.

Nádu host.

U mil noci jde se na hřbitov, tam

se najde host, nesani se vsak podivilnost
holat rukou. Hosti tou patlačuje se
uadnu host, jui tou se řehá „s divěnou“.

Nrost toto pnameni,
jaho neroste pnameni
od Fbistova naroveni.

Formulha ta ppatuje se trěbrat. Věhleri pldar
ji host na velhij ppatě před východem
slunce na polí. Jina formulha, ktereni se
přihlává uadnu host, jui:

Nadnice, hostnice,
nerost vice —
jaho neroste pnameni
od yuca borih. naroveni.

To ti se výmístech pnameni hosti na-
tláčuje se ppatě se. „Věhleri to Bih pter,
Bih syn, Bih duch svatý! To ppatu-
je se trěbrat.

Botice.

Kdo chce ppatěvatí botice, necht škyti
před velhijm ppatem hosta. Hosta ppatě
pstatem tak, aby pstat ppatě se boti
kovi. Pstatem tím ppatěvatí ppatě uadnu
pstatem botice. Občejně se ppatě ppatě
pstatěvatí tato formulha:

Ve jménu Boha pter, ty nestětná hr-
tice, pter, jui ti ppatě botice. Ppatě
pstatěvatí do ppatě, do ppatě,
nerost se do ppatě tak do ppatě.
Nedělej ppatě pnameni, jaho ne-
roste pnameni od yuca borih
naroveni ppatě do ppatě pstatěvatí.

Recept I

"Trosky hrávků, jak se vzteli, do toho
mléka meti na 5 hr. sápranu, na
5 hr. sicevachovoho semene na 5 hr.
mandli a dej ji to s pitím vypruť,
tak budeš mít dost mäska. A z li-
py udebat mäsce, deť na roby
před spolením.

Recept II

Thdyž dobytch nemere, nemu totu, bi-
cibele, deť prn brachu, to srovi v
novim brachu, potom vypruť klab,
jak to vyber a slez do plotu, hde
jsem tři hole v plote a novou ci-
blou vydrhnes klab, potom vytri
klab sčapchem a pravij, boty nebo
stevce, tak budeš dost vrdychny do-
bytch zcat.

Některí nemoci a to vlastně viditelné
prostě naháňají se. The dobrému ra-
kchávci chodí se z daleka. Zrakch-
vami dosud vší se všeobecne a v
mnohých staveních dává naháň-
vaci formule jako nějakou svátost.
Ovšemže zde někdy formule a
prostředky, kterými lid naháňá
a léčí různé nemoci.

Marie Šuprová

LIDÉ
PŘÍRODA.

Lidé a zvířata.

Ustříhnou-li se kočka vousy, porbude čichu. Na koho kočka při mytí pohledne, ten bude bít. Z které strany nohou kočka myje se, z té strany přijdou hosti. Škrábe-li kočka, bude vte.

O původu bradavic na konských nohách vypravuje se: Kristus Pán šel na svatbu. Kone jeli také prudec, se kočí nemohl jich udržet. Proto Kristus sáhl jim na nohách, síly. Dle jiné pověsti vypravěl na počátku světa etdam potoky. Kone byli také bujní, se etdam nemohl ozt roze, proto jsou potoky krivé. etdam stíval si na kone Rohu. Píh sáhl koním síly. Vyje-li v noci pes, říká se, se někdo v stavění umře. Lže-li pes vodu, bude prst. Třebíhne-li rajie někomu přes cestu, bude mít clo-vek nestěti.

Glasiče bájí lid, se "podpukne." Podpuknutí dobytka nesere, hravám otče bájí a nedojí. Šelouch mře být lasičkou podpuknut.

Křitek před sv. jím (tohé před
velkým pátkem) slýcený důle-
žit je v domácině lékařství. Od
hrška pomáhá se tím, že nosta-
hají se do hrčků der mrtvé raci.
Křotofyř před sv. jím slýcený
dává se mšinný jolovicím, uřívat,
aby byly dobře na uřtek.

Dkbe-ť se hora přetem a red
bude put. Zpívá-li kohoout ve
vřice, bude pršet. Kohnu-ť-li
slepice předpovídá smrt, dceri-
nebo přivolává stoděje. Kdo
chee, aby v nesarených vejce vy-
šlo se hodně slepiček, nechť
nasadí vejce pod slepici na
"ženský svatek."

Plácí se jěk prorokuje umrtí
v domě, na kterém dšedl.
Lítá-li na podzim stíha ke
vsi bude padat sníh.

Přilétne-li vrána ku vsi bude se
chumelit.

Kuká-li kukáčka dlouho před sv.
Janem, přivolává neivodu a
drahotu. Slyš-li člověk poprvé
na jare kukáčku kukat mŕj
u sebe penize. Bude je mŕt
celý rok. Z kukání prorokuje
se tŕ, kolik let bude člověk živ.
Chukáče říká se, se mŕakuká,
dokud se nenarŕala xleného vŕse.

O holichách se baji, že jsou ta ra-
kletá stará panny.

Vlastovky těší se velké uště. Nikdy
se jim neublívají.

O hadu vis dále slánek, že jím."

V hlavě stáky natěsá se vše, umučí-
mí Pově "k. j. kůstky podobají při
se nástrojem, kterými umučen
byl Kristus. Uhoř rád chodí na
hrách. Kasype-li se píše kolem
pole, nemůže uhoř spátky dopř-
dy a chyti se snadno. Stalo při se
jím, že uhoř člověka spícího udu-
sil; stovil se člověk kolem pa-
su, stál ocas do jist a stahoval
se tak dlouho, až člověka udušil.
Shňohotají-li ráby, bude teplo.
Rosnička vstoupí rannímu počasí.
Tu a tam chobají ji v přičině
té se skleníci.

Pavouci nosí, peníze "a štěstí.
Mucho narazivá lutriška věrná
se skleníci "křesťan, "aby ji vytěhl
"lumera."

Čveče těší se velké uště. Čveče
překá lid, že umřela.

Je-li na jím hodné červených mo-
tylů, bude hodné svateb nebo
ohně. Je-li hodné motýla bílých,
budou hodné mrtí lidé.

Seďme-li moučka na raka a po
tom člověku na nos, dostane slánek

sakovinu.

Všichni dělají se z prachu. Kdo
dívá se v mládí vši, toho bu-
dou se divět peníze

Anna Sejnochová.

Lidé a rostlinstvo.

Jeťelový čtyřlístek má velikou
moc. Kdo jej nosí u sebe
nařítý v oděvu, aniž ví o
tom, mívá štěstí. Čtyřlístek
chrání před ošarováním.
Kdesi chodil komediant po
provanu a nosil v kistech
velikou hradbu. Lidé se
divili. Jde kolem děvčice s
jeťelem. Příhodou měla v ní
čtyřlístek. Ten chránil ji před
komediantovým kováčem. Jen
děvče myslilo si, komediant
nosí v kistech stěblo, ostatní
lidé měli „uděláno a myslí-
li, že komediant nosí hradbu.

Ale komediant promstil se děvčeti. Sotva prozradilo komediantu klam, spadly s děvčete sukne.

Clibule dobrá je proti bradavicím. Posád dáva se koním, aby tloustli. Krávy niverouci, posád odbírají ušitek kravám na němí spasty nebo na pastvu jdoucím, niverou-li tyto také posád. Také slepi-
cím dáva se posád, aby hodně nesly. Oposádu bájí se, že pláče, když je hodně starý.

7.
Toten chrání před zloději. Říká se: Toten, nemohou zloději pro ten. Za děvčetem chodil prý v noci čert. Děve hledala rady u mnských lidí moudrých. Jeden mu poradil, aby dala na okno tolitu a pod práh toten. V noci přišel pokusitel ke dveřím, dovnitř však nemohl. Spovídal: Toten, nemůže tam pro ten.

Šel k oknu, ale ani oknem nemohl: Tolita, tolita, to krásné kvítí, nemůže na lehou má milá, jítí.

Odvarem a řípkí jahodové myjí si děvčata vlasy,

aby jim hodně rostly. A
těmto účelu užívá se i
větráček topolových, červenou
barvu řída se k nim vytlačí
jejich vyovetlují si lid tím,
že Kain zabil Abela na
nitnisti. O napěim velim a
kapradě viz. čl. " Sv. Jana
Křt. "

Chrást není dobře háneti po
zemí. Je na něm kalich.

Chrást není dobře pohození,
se sbírá s touží i s tou jako
chleb. Syrový chrást na štědřý
den jedený působí vědy.

Sekací spádne kosa s kosištěm,
jakmile dotkne se kosoš rosi-
čky. Prinda-li se rosička k
hámku. Hámeček stává se.

Velikou moř má rosa s rosi-
čky. Kdo ji nosí u sebe, nebude
odsouzen.

Je-li hodně vřechů lísko-
vých, hodně dřevát ten rok.
"podskočí se." Muvníček (tucný-
muvník) utlučený dává se ná-
no do línání kravám, aby
hodně dojily. " Kde mají
efaji (břectani), tam bída je."
Hortensie, děvčata se nevá-
vají.

Flouba, kterou vidělo sko-
lidské nevolst. Hub porívá
lid velmi hojně a skoro
všecky jmenuje vlastními jmény.

sta skánku bohatosti jmen
hub buďtež jmenovaný:
Doubravinky (hříbky, březky,
koráky, včelavky, modráče,
myňáčky, kravěny, smetán-
ky, podmáslíky, ryce, sy-
livky (syrovinky), lišky,
smrky, loupače, kvítky,
holoubky, myši suška, vr-
navky, jelenice, (jelenky),
špičky, křapáče, mráčna,
posnáče, křemeláčky, karto-
fle, hadciavky, roňavky,
podmráčna, šikánky, má-
sníky, rejsalby, koloděje,
stoubačky, vočsmáčky a
prašivky.

St. Šima.

DĚTI A PŘÍRODA.

Příroda každého láká v línou své, a děti nejvíce.
Vidět tolik vřimě těší se na jaro, až zas bude
pěkně teplounko, až porostou venku, kyticíky.
Kdyby mohly a směly, celý den by si venku pobírá-
ly, celý den by se venku pobíraly. Tu láká je pěkný
hvítek tam barevný motýl nebo číerný brouček.

Že brouček největší oblibě u dětí se majdalínka
(sluníčko). Té ublížit považuje dítě za veliký čin.
Té neubližuje nikdy, ač ostatní broučky roznese
bez milosrdenství. Najde-li dítě majdalínku, se-
bere ji opatrně a nechá ležet po prstě. Při tom
říká:

Majdalínko, kam poletíš?,
do nebečka nebo do peklička?

Sluníčko dolezu na konec prstu roztáhne
kroky a vzlétá. Letí-li brouček vzhůru, raduje
se dítě, že letí do nebe mezi věš, spadne-li
brouček dolů.

Vidí-li dítě majku, říkává
Májko, májko,
dej mi masti
na bolesti.

Hlemýžď říká:

Jeňur, jeňur, vystři rohy,
nebo ti hodím do vařící vody,
a z vařící do studené
budeš vědět, jak to bolí.

Hlasy mnohých ptáků napodobují děti slovy
hlasy tím podobnými.

Koliká prý volá Řichni! Řichni!

Uhána ptá se: Kam? Kam?

Křepelka odpovídá: Do břicha. Do břicha.
Dospělí říkávají dětem, že vřány nosí
maminkám děti. Proto nejdříve dítě
přijde si mít bratříčka či sestřičku
volá na hrabající vřány (kam? kam?).
K nám! K nám!

Děti mají též své pověry.

Trdívali, že tomu kdo přinese domů
„zlutě hýthy“ (mlíči - pampelišky), rodiče
brzy umrou. Z pyřitého plodu pampelišky
prorokují děti, kolik let budou žít.
Kolik semenek vstane na stonku po
fouknutí, tolik ještě slyší jim let života.

Karel Lavička.

ÚKAZY NA NEBI.

Podivné jsou pojmy lidu, pokud ovšem nenabyl správnějších vědomostí ve škole o tělesech nebeských. Ježto nevím, jak na mnohoého domare vlivinkovalo by tvzení některého stáříka, že slunce nejví tak malý, jak se zdá, ale že p aspoň tak „velký jako hodný kolo mlynářský.

V ralměni vypravuje lid, že to drak zápasí se sluncem. Druhdy novli lidé při ralměni na mise vodu a divali se do vody. Při ralměni upřávají se sludně. Po ralměni mají hadi nejprudší jed. V měsíci hraje David na harfu. Jsou-li kolem misice kola, bude přel. Je-li misic obračen konci nahoru, bude pěkný čas.

Nový měsíc vítá se:
Vítám tě, měsíčku nový,

na zdraví, na štěstí,

na boři porůžnění,

krácha voduštění,

měj ubohý dvůrůce k spasení.

Bo tě modlí se lidé očiřas a zdrávas. Na

Nový měsíc není dobře divat se ohnem, blukou
 se v slavení hrnce. Jde-li měsíc nahoru, dobře
 je porážet lesy; dřevo nehasí se.
 Kvěd je tolik, kolik je lidí. Či hvězda spadne
 dolů, ten musí umřít. Kvědy se čisti. Na
 blohu není dobře uharovat prstem. Duha láhne
 vodu, však i jiné věci vyfahne, vyfáhla prý
 již i kus dřeva, ba i člověka mohla by vyfáhnout.
 Křásí prorokuje si hospodari dle různých známek,
 hlavně dle hvězdání zvířat. Znamky by bývaly
 iasto dosti spolehlivé, a na tom lidé nemají si
 zahlídat. S velikou nálibou vypravuje se náste-
 dující příběhy:

Kvědár přivedl sedláka, by (b), dovolil mu ze
 své nakrady porozovat v noci blohu. Sedlák
 radil hvědárovi, aby se nakrady nechodil,
 že bude v noci pršet. Kvědár odpovídal, že
 pršet nebude. „Dobrá,“ povídal sedlák, „ale až
 začne pršet, nepusťte vás pod střechem.“ V noci
 dalo se do deště. Promoklý hvědár klesl na se-
 dláka a pravi, aby mu stávil. „Vidíte,“ povídal
 sedlák, „můj vil je učenější vás. Já no stáhal
 nos do hnoje a já hned věděl, že bude v noci
 pršet; vy jste to neporozoval ani věci.“

R. Seeman.